

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Anton Sundelin

Snabbblån – en räddare i nöden?

Företagsekonomi
2020

VASA YRKESHÖGSKOLA

VASA YRKESHÖGSKOLA
Utbildningsprogrammet för företagsekonomi

ABSTRAKT

Författare	Anton Sundelin
Lärdomsprovets titel	Snabblån – en räddare i nöden?
År	2020
Språk	svenska
Sidantal	40 + 1 bilaga
Handledare	Jukka Paldanius

Syftet med denna undersökning var att forska i ämnet snabblån och få reda på hur stor del av 18-60 åringar som finansierar sin ekonomi med snabblån. Målet för detta lärdomsprov är att forska i de positiva och negativa effekterna med snabblån, deras användarkrets samt i de företag som erbjuder dessa lån. Jag kommer även att forska i hurdan allmän åsikt människor har om snabblån och hurdan livssituation leder till att man väljer snabblån istället för något annat lånealternativ. Undersökningen gjordes under våren och hösten 2016-2017.

Resultatet av undersökningen visar att snabblån inte är det populäraste alternativet, men ändå ett relativt populärt lånealternativ. 26,5% av de som svarade på undersökningen hade ansökt om snabblån.

Ämnesord Snabblån, ekonomi, skulder, unga vuxna

VASA YRKESHÖGSKOLA
Utbildningsprogrammet för företagsekonomi

ABSTRACT

Author	Anton Sundelin
Title	Pay Day Loans – a savior in the financial distress?
Year	2020
Language	Swedish
Pages	40 + 1 appendice
Name of Supervisor	Jukka Paldanius

The purpose of this thesis was to do a research about Pay Day Loans and find out how many people between 18-65 years old are financing their daily economy with payday loans. The aim of the research was to find out both the positive and negative effects of Pay Day Loans and the companies offering these loans. I will also try to find out what general opinion people have about pay day loans and how the life situation effects on choosing this Pay Day Loans instead of other options. The survey was conducted in autumn and spring 2016-2017.

The result of this survey shows that pay day loans not are the most popular loan option, but anyhow relatively popular, 26.5% of those who answered this survey has applied for a Pay Day Loan.

Keywords payday loans, economy, debts, young adults

INNEHÅLL

ABSTRAKT

ABSTRACT

FÖRTECKNING ÖVER FIGURER OCH TABELLER	3
1. INLEDNING.....	5
1.1 BAKGRUND.....	5
1.2 VAD ÄR SNABBLÅN?	6
1.3 KONTOKREDIT - KREDITLIMIT	7
1.4 PROBLEMATISERING	9
1.5 AVGRÄNSING	9
2. FÖRETAG SOM ERBJUDER SNABBLÅN	10
2.1 VIVUS – 4FINANCE	10
2.2 CREDIT24 – IPF DIGITAL FINLAND OY	10
2.3 FERRATUM.....	11
3. SNABBLÅNENS UPPBYGGNAD	12
4. MARKNADSFÖRING AV SNABBLÅN.....	15
5. PROBLEM MED SNABBLÅN	16
5.1. SKULDSPIRAL	16
5.2. BETALNINGSANMÄRKNING.....	16
5.3 POSITIVT KREDITREGISTER.....	17
5.4. INDRIVNING	18
5.5. UTMÄTNING	20
5.6. VEMS ÄR ANSVARET FÖR SKULDPSIRALEN?.....	21
6. FÖRDELAR MED SNABBLÅN.....	23
7. RÄNTETAK.....	24
8. RESULTAT AV UNDERSÖKNINGEN.....	25
8.1 RESULTAT.....	25
8.1.1 KÖN	25
8.1.2 ÅLDER.....	26
8.1.3 UTBILDNING.....	26
8.1.4 BRUTTOINKOMST PER ÅR	27

8.1.5 HAR DU LÅN ELLER KREDITER SOM INTE ÄR SNABBLÅN?	27
8.1.6 HAR DU ANSÖKT OM SNABBLÅN?.....	28
8.1.7 HUR MÅNGA GÅNGER HAR DU ANSÖKT OM SNABBLÅN?	29
8.1.8 HUR STOR LÅNESUMMA HAR DU ANSÖKT OM?.....	29
8.1.9 HUR HAR DU ANSÖKT OM SNABBLÅN?.....	30
8.1.10 VAD HAR DU ANVÄNT SNABBLÅN TILL?.....	30
8.1.11 VARFÖR ANSÖKTE DU OM SNABBLÅN?	31
8.1.12 HAR SNABBLÅN LETT TILL PROBLEM FÖR DIG?.....	31
8.1.13 VILKA PROBLEM HAR SNABBLÅN LETT TILL FÖR DIG?	32
8.1.14 ÄR DU FÖR TILLFÄLLET LÅNETAGARE AV SNABBLÅN?	32
8.1.15 KOMMER DU ATT ANSÖKA OM SNABBLÅN FLERA GÅNGER?..	33
8.1.16 KAN DU TÄNKA DIG ATT ANSÖKA OM (ETT NYTT) SNABBLÅN? 33	
8.1.17 VAD VORE ANVÄNDNINGSMÅLET FÖR ETT NYTT SNABBLÅN? 34	
8.1.18 HUR STOR PENGASUMMA SKULLE DU KUNNA TÄNKA DIG ANSÖKA OM?	34
8.1.19 ANSER DU SNABBLÅN SOM EN POSITIV SAK?	35
8.1.20 TYCKER DU ATT SNABBLÅN BORDE FÖRBJUDAS?.....	35
8.1.21 VAD ANSER DU OM LAGARNA SOM REGLERAR SNABBLÅN BLIVIT STRÄNGARE?.....	36
8.1.22 ANSER DU ATT ETT SNABBLÅN ÄR ETT BRA ALTERNATIV TILL ETT BANKLÅN ELLER KREDITKORT?	36
TILL ETT BANKLÅN ELLER KREDITKORT?	37
8.1.23 ANSER DU ATT DE FÖRETAG SOM ERBJUDER SNABBLÅN ÄR PÅLITLIGA?	37
9. RESULTATSDISKUSSION.....	38
KÄLLFÖRTECKNING.....	39
BILAGA 1.....	41

FÖRTECKNING ÖVER FIGURER OCH TABELLER

Figur 1. Ansökning av kredit genom SMS

Figur 2. Antal betalningsanmärkningar i Finland åren 1995-2013

Figur 3. Skuldens utveckling

Figur 4. Kön

Figur 5. Ålder

Figur 6. Utbildning

Figur 7. Bruttoinkomst per år

Figur 8. Har du lån eller krediter som inte är snabblån?

Figur 9. Har du ansökt om snabblån?

Figur 10. Hur många gånger har du ansökt om snabblån?

Figur 11. Hur stor lånesumma har du ansökt om?

Figur 12. Hur har du ansökt om snabblån?

Figur 13. Vad har du använt snabblån till?

Figur 14. Varför ansökte du om snabblån?

Figur 15. Har snabblån lett till problem för dig?

Figur 16. Vilka problem har snabblån lett till för dig?

Figur 17. Är du för tillfället lånetagare av snabblån?

Figur 18. Kommer du att ansöka om snabblån fler gånger?

Figur 19. Kan du tänka dig att ansöka om (ett nytt) snabblån?

Figur 20. Vad vore användningsmålet för ett nytt snabblån?

Figur 21. Hur stor pengasumma skulle du kunna tänka dig ansöka om?

Figur 22. Anser du snabblån som en positiv sak?

Figur 23. Tycker du att snabblån borde förbjudas?

Figur 24. Vad anser du om lagarna som reglerar snabblån blivit strängare?

Figur 25. Anser du att ett snabblån är ett bra alternativ till ett banklån eller kreditkort?

Figur 26. Anser du att de företag som erbjuder snabblån är pålitliga?

1. INLEDNING

I dagens läge finns det ett stort utbud av olika konsumentkrediter. Dessa krediter är exempelvis kortkrediter, konton med kredit, skuldebrevslån och snabblån.

Nuförtiden är konsumentkrediter väldigt vanliga och möjligheten att få kredit idag är snabb och enkel genom bl.a. snabblån. Flera företag erbjuder dessutom olika slags kreditköpsmöjligheter för att få sina produkter sålda.

Men med krediter finns alltid en risk som t.ex. att bli skuldsatt så att man inte klarar av att betala av lånet. (Finansinspektionen Konsumentkrediter)

Snabb lån har på många sätt varit aktuellt de senaste åren. Detta har delvis berott på att många av de företag som erbjuder snabb lån har använt sig av vilseledande reklam och de verkliga utgifterna för lånet har presenterats otydligt. Snabb lån har även lett till att främst unga hamnat i ekonomiska svårigheter. I detta arbete kommer jag att undersöka hurdan inställning människor har på snabb lån, hur de påverkat deras liv och ifall de fått problem på grund av snabb lån.

1.1 BAKGRUND

Utvecklingen för snabb lån kan ses ha fått sin början i USA, där det blev allt vanligare med krediter som kunde anskaffas snabbt och enkelt. (Valkama & Muuttilainen 19-20) Användarkretsen för dessa lån bestod i synnerhet av konsumenter med låga inkomster. Fastän dessa lån inte är fullständigt likadana som dagens snabb lån, är principen och idén ändå den samma. Det är små summor som är lätta att skaffa och som vanligen används till nöje eller för att betala bort något annat lån. (Rekonen, 10-11) När kreditmarknaden i Finland avreglerades på 1980-talet öppnades nya möjligheter för finansiering. Bankerna fick möjlighet att bevilja konsumentkrediter och finansieringsbolagen kunde erbjuda kreditkort samt lån på avbetalning. På 1990-talet var det möjligt att vid R-kiosken ansöka om kredit genom att fylla i en blankett. Genom att teknologin gjorde framsteg, ville man göra kreditansökningsprocessen lättare. Först flyttade ansökningsblanketterna till internet och bara en tid senare kunde man ansöka om kredit även via SMS. (Kaartinen & Lähteenmaa, s. 9)

1.2 VAD ÄR SNABBLÅN?

Snabblån är lån som beviljas via textmeddelanden eller internet. Ordet snabblån är en allmän benämning på alla slags mindre lån som är ”snabba” och enkla att förskaffa. Det vill säga att man inte behöver uppsöka någon bank, och det krävs vanligtvis ingen säkerhet eller borgesman för lånet. Beslutet om lånet godkänns eller inte bestäms vanligtvis inom några minuter och lånesumman kan vara på kontot redan om några timmar. Lånesumman är vanligtvis högst bara några hundra euro och lånetiden några veckor. Förutom lånekapitalet betalar kunden även en fast utgift på lånet. Men ingen årsränta begärs. Sedan det första snabblånet i Finland beviljades år 2005, mångdubblades företagen som erbjöd snabblån. I början var lånesummorna högst några hundra euro, vanligtvis 50-200 euro. År 2014 var lånesumman i medeltal 350 euro. Flest företag bildades under åren 2006-2007, men sedan dess har tillväxten minskat. Flest snabblån beviljades år 2012, innan de nya lagarna som bland annat noggrannare reglerade lånets ränta trädde i kraft. År 2012 beviljades 450 000 snabblånsansökningar. Genom att summorna blev större förlängdes samtidigt även betalningstiden. Man kan tydligt se en korrelation mellan summornas storlek och lånets tillbakabetalningstid.

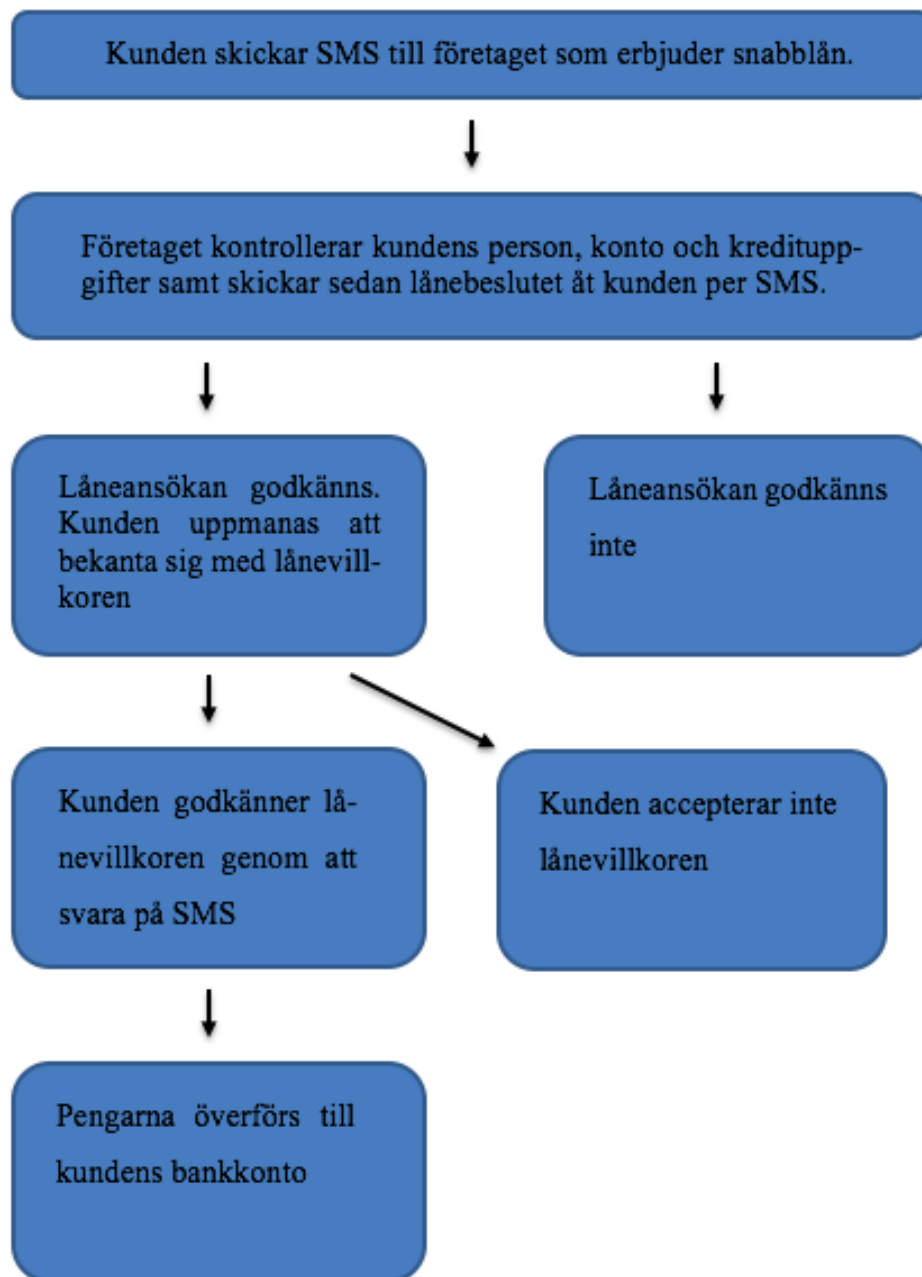
Snabblånen har väckt mycket intresse i media, de har fått både kritik samt beröm. Det går att ansöka om snabblån alla tider på dygnet, men vid kreditansökningar som sker efter klockan 23, fås pengarna betalas in på kundens konto först efter klockan 7 följande morgon. (Valkama & Muuttilainen s. 9-11) Ferratum hemsida.

Ifall låntagaren inte betalar tillbaka skuldandelen, skickar finansieringsbolaget betalningspåminnelser samt uppbär dröjsmålsränta för skuldandelen enligt räntelagen. Ifall indrivningen överförs till ett indrivningsföretag blir den skuldsatte även skyldig att betala alla de kostnader som tillkommer p.g.a. indrivningen. (Rekonen 2007, 14-15.) Obetalda lån kan leda till en betalningsanmärkning. Anmärkningen registreras inte direkt efter att en faktura blivit obetald utan först efter att försummelsen konstaterats av domstolen eller utsökning verket, och fått laga kraft. (Suomen asiakastieto Oy). Betalningsanmärkningen sparas i registret vanligtvis i två till tre år. Ifall man

under dessa år får en ny anmärkning, förlängs processen ytterligare.
(Kuluttajaliitto)

1.3 KONTOKREDIT - KREDITLIMIT

Efter att den nya lagen som noggrannare reglerade räntan på snabblån trädde i kraft sommaren 2013 blev företagen tvungna att ändra på sitt utbud. Den aktuella frågan var ifall en över 2000 euros kredit kunde mer ses som ett snabblån. Flera företag som tidigare erbjudit snabblån började vid sidan om erbjuda så kallade kontokrediter, eftersom det kommit flera lagändringar som reglerade beviljandet och marknadsföringen av snabblån. Ordet snabblån hade dessutom redan fått en negativ klang i kreditbranschen. Med kontokredit menas lån som är aktivt och kan jämföras med ett kreditkort. Det vill säga att låneavtalet är konstant i kraft även fast kunden inte har för tillfället något öppet lån. Kontokrediten har en kreditgräns som går att ändras enligt kundens önskemål. Kontokredit möjliggör att kunden kan ansöka om lån och pengarna kan överföras till kontot dygnet runt. Kontokrediten skiljer sig från snabblån även på det sättet att lånesumman kan uppstiga till och med 5000 euro, medans högsta lånesummorna vid snabblån vanligtvis är cirka 1000 euro. Ett kontokredit-lån kan även betalas tillbaka i delar, det vill säga på förfalldagen förfaller endast minimiraten av lånet. (<http://www.pikavippi.fi/mika-ihmeen-tililuotto/>)

FIGUR 1. ANSÖKNING AV KREDIT GENOM SMS (VALKAMA & MUUTTILAINEN)

1.4 PROBLEMATISERING

Snabblånen och de problem som uppstår p.g.a. dem har fått stor uppmärksamhet från diverse håll de senaste åren. Bl.a. konsumentmyndigheter, dataombudsmannen samt Riksdagen har gett bekymrade utlåtanden. Man har reagerat på snabblån även på många konkreta sätt. Även de snabblånsföretag som bjuder ut dessa lån har reagerat på den snabbväxande marknaden med att reglera sina villkor. (s23)

1.5 AVGRÄNSING

I mitt examensarbete kommer personer i åldern mellan 18-65 att undersökas, oberoende av utbildning eller ställning i samhället. Detta val har jag gjort för att få en så stor vy över undersökningen som möjligt. Genom att inte koncentrera sig på en viss åldersklass kan man lättare se i vilken livssituation låntagarna är och hur de förhåller sig till snabblån.

2. FÖRETAG SOM ERBJUDER SNABBLÅN

För tillfället är det ca. 50 företag som erbjuder snabblån i Finland. Det är svårt att räkna exakt hur många företagen är eftersom det med jämna mellanrum försvinner och bildas nya företag. OPR Vakuus Oy har funnits på branchen ända sen år 2005 och har en årlig omsättning på 10 miljoner euro. Ca. 300 000 finländare har under dessa år ansökt om snabblån från OPR Vakuus. (Taloussuomi). En del företag erbjuder snabblån vid sidan om sin huvudsakliga näringsverksamhet. Man har konstaterat att det finns förbindelser främst till företag på personaluthyrnings-, telefonförsäljnings samt indrivningsbranschen. (Vuorikoski & Eronen).

2.1 VIVUS – 4FINANCE

Vivus startade sin verksamhet år 2009 med namnet SMScredit.fi Oy. Vivus.fi är en del av 4Finance koncernen, vilket är verksam i Sverige, Danmark, Latvien, Litauen, Polen och Stor Britannien. Från och med oktober år 2011 har Vivus varit det gemensamma marknadsföringsnamnet för företagen som verkar under 4Finance Oy.

Sedan 4Finance grundades år 2008, har företaget beviljat över 10 miljoner lån värt över tre miljoner euro. 4Finance-koncernen är verksam i totalt 15 länder runt om i världen. Även företagen Onnen.fi samt Fleksiluotto.fi hör till 4Finance-koncernen. (vivus.fi/contacts/aboutus , www.4finance.com/company)

2.2 CREDIT24 – IPF DIGITAL FINLAND OY

IPF Digital Finland Oy är ett finansieringsbolag som är koncentrerad på att bevilja kredit till privatpersoner. Företaget är en del av International Personal Finance Plc koncernen, vilket är börslistad i London. Koncernen anställer över 7000 personer i 13 länder runt om i världen. I Finland använder sig företaget av marknadsföringsnamnet Credit24 och Swing. IPF Digital Finland Oy har hittills beviljat lån till över 700000 personer. År 2014 hade IPF Digital Finland en omsättning på 5,8 miljoner euro. (www.credit24.fi , <http://www.kauppalehti.fi/yrietykset/yrietykset/ipf+digital+finland+oy/19799991>)

2.3 FERRATUM

Ferratum Finland Oy är en del av Ferratum Oyj koncernen, vilken är börslistad i Frankfurt. Ferratum grundades år 2005 och är en av de få företagen som varit verksam ända sedan snabbån började beviljas i Finland och Europa. År 2007 hade Ferratum redan beviljat lån till 100 000 kunder. Under åren har Ferratum utvidgat sin verksamhet till 20 länder. År 2014 hade Ferratum globalt redan över en miljon kunder, och är idag en av de ledande finansieringsbolagen på Europas marknader. Ferratum Oyj har varit börslistad i Frankfurt sedan i februari 2015. (<https://www.ferratumbank.fi/yritys>)

3. SNABBLÅNENS UPPBYGGNAD

Snabblån är en produkt. Idén med snabblån är att sälja en summa pengar till konsumenten för en viss tid för en viss ersättning, i detta fall ränta. Samma marknadsidé används för hyresprodukter. Snabblån är fullt jämförbart med andra hyresprodukter, som till exempel hyresbilar, hyresdvd: n, hyresbostäder och så vidare. I alla dessa exempel säljer företagen produkten till konsumenten för en viss tid. Det vill säga, snabblån går ut på att en summa pengar lånas ut för en viss tid, för en viss ränta.

De vanligaste kännetecknen för snabblån är att man snabbt och enkelt får lånat pengarna, lånesummorna är jämförbara med andra krediter små och ingen borgesman behövs. Låneprocessen görs vanligtvis elektroniskt vilket betyder att långivaren och låntagaren aldrig behöver fysiskt mötas.

För tillfället är utbudet på snabblån stort. Det är flera olika företag som erbjuder krediter med i stort sett samma lånevillkor. I stora drag består ett snabblån av lånekapitalet samt lånekostnaderna. Kapitalet är den summa låntagaren får till sitt förfogande under en bestämd tid. Lånekostnaderna består av den kompensation långivaren vill ha för lånet. Tillsammans bildar lånekapitalet och lånekostnaderna den summa som låntagaren förbinder sig till att betala. Vanligtvis går lånet att även amorteras i rater, vilket i sin del höjer på lånekostnaderna.

Lånesumma	Betalningstid	Rat(er)	Kostnader	Summa
500,00 €	60 d	297,50 € 297,50 €	95€	595,00 €

I tabellen ser vi ett exempel på en typisk tabell över kostnaderna för ett 500 euros snabblån. Låneandelen är 500 euro och kostnaderna uppgår till 95 euro. Lånet betalas tillbaka i två lika stora rater under 60 dagar. Vanligtvis är den minsta lånesumman 50 euro, vilket har en återbetalningstid, beroende på långivaren,

mellan 14 till 60 dagar. Ju större lånesummorna blir, desto större är även skillnaderna mellan kostnaderna för lånet mellan de olika företag som erbjuder snabblån. Många företag erbjuder i dagens läge även större lånesummor upp till 2000 euro och med en betalningstid till och med ett år, fastän dessa kanske inte mer anses som "snabb"lån. En del företag lockar sina kunder med att erbjuda till exempel det första lånet räntefritt. Vanligtvis tillkommer det ändå en behandlingsavgift som varierar mellan 5-15% beroende på hur stor lånesumman är.

Även fastän man anser att lånetiden för ett snabblån endast kan vara ett cirka sex veckor långt, erbjuder en del snabblåneföretag även krediter för en längre återbetalningstid. I detta fall talar man dock mer om ett konsumtionskredit än snabblån. De flesta företag som erbjuder snabblån har oftast också en snabbåterbetalningspolitik, det vill säga att ifall man betalar fakturan förrän förfallodagen behöver man nödvändigtvis inte betala alla lånekostnader eller får en del rabatt på dem. För finansieringsföretaget består alltså lånets uppbyggnad av snabblånet kapital, produktens självförsörjningspris, vinstandelen för lånet samt det egentliga lånets totala pris.

Snabblånets kapital är den summa som man finansieringsföretaget lånar ut till konsumenten. När man betraktar lånekapitalet bör man ta i beaktande kapitalets cirkulationstid samt de kostnader som kan uppstå vid förlust av kapitalet. Förlust av kapitalet kan minimeras genom att införa den möjliga förlusten i produktens kostnader. Det betyder att kapitalets möjliga förlust beaktas i produktens prissättning. Ifall risken för att kapitalet förloras är hög är troligtvis också kostnaderna för lånet högre.

När ett företag kalkylerar snabblåneprodukter tar de i beaktande två saker. Lånekapitalets separata kostnader samt företagets allmänna omkostnader. Det enskilda lånekapitalets kostnader uppbyggs i stort sett av de kostnader som uppkommer från lånets behandlingsprocess samt från de kostnader som uppkommit av kapitalförluster. Dessa bildar lånets så kallade bas kostnader, vilka krävs för att ett lån ska kunna beviljas. Företaget måste dessutom räkna ut vad den

allmänna omkostnaderna blir att kosta per produkt. Detta beräknas genom att dela de allmänna kostnaderna med antal lån som beviljas.

Genom att räkna tillsammans alla de tidigare nämnda kostnaderna fås produktens baspris, det vill säga det pris som täcker alla kostnader för lånet. Till baspriset tilläggs sedan den vinstprocent man vill göra. Vinstprocenten går ofta hand i hand med risken och lånetiden. Ju högre risk samt längre lånetid, desto större vinstprocent samt tilläggskostnad för lånet. Genom att tillägga vinstprocenten på lånets baskostnader fås det egentliga priset för lånet som sedan marknadsförs till kunden. Detta pris är den kostnad som kallas för lånekostnader som adderas på den själva lånesumman.

4. MARKNADSFÖRING AV SNABBLÅN

En stor del av marknadsföringen av snabblån sker i de sociala medierna och i media. Eftersom snabblånen blivit allt mer vanliga har man varit tvungna att även uppdatera lagstiftningen kring snabblån. Enligt konsumentverket finns det fortfarande brister i marknadsföringen av snabblån. Ett exempel på brister var att i den tillskynskapanj konsumentombudsmannen gjorde hittades osakliga texter på tolv företags nätsidor som erbjöd snabblån åt konsumenter. På sidorna lovades bland annat "lånebeslut på 5 minuter" och "snabblån dygnet runt". Men sedan början av år 2010 har det i verkligheten varit förbjudet att betala ut lånesumman nattetid. Ifall konsumenten söker om kredit efter klockan 23 på kvällen får företaget betala ut lånesumman först efter klockan 7 följande morgon. (<http://www.kkv.fi/sv/aktuellt/meddelanden/konsumentverket/2011/12.12.2011brister-och-ansvarslos-marknadsforing-pa-snabblansforetagens-webbsidor/>) När man ser på reklamer för snabblån, får man snabbt en uppfattning av att det endast är positiva saker med snabblån. Personerna som förkommer i reklamerna är oftast glada och framhäver sitt välmående. En kredit framställs även som lätt att beviljas och de verkliga lånevillkoren framställs sällan i detalj klart.

5. PROBLEM MED SNABBLÅN

Snabblånsföretag har kritiserats för att de inte följer Personuppgiftslagen. Av de cirka 50 stycken företagen som erbjuder snabblån, använder sig endast cirka hälften av företagen nätbankskoder, elektroniskt ID-kort eller andra säkra identifikationssätt för att identifiera kunden. När man ansöker om snabblån, är man tvungen att ange namn, adress, telefonnummer och personbeteckning, men enligt datasekretess namnen är det inte ett tillförlitligt sätt att identifiera kunden.

En del av företagen beviljar dessutom lån till personer som är utan kredituppgifter eller har betalningsanmärkningar.

5.1. SKULDSPIRAL

Problemet med de lätt beviljade krediterna är att de ofta kan leda till ovarsam pengahantering, vilket sedan kan leda till en skuldspiral. Med skuldspiral menas att en person kontinuerligt måste ett nytt snabblån för att betala det gamla lånet eller för att klara sig ekonomiskt till en viss tidpunkt. Igenkännbart med en skuldspiral är att en person har lån från flera olika företag och måste ansöka om mer då pengarna som finns kvar efter låneamorteringarna inte täcker levnadskostnader. Detta blir en så kallad ond cirkel, som i värsta fall kan leda till större problem.

(Kari Rantala, Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos 2012)

5.2. BETALNINGSANMÄRKNING

Obetalda skulder kan leda till betalningsanmärkning. Betalningssvårigheter för en privatperson kan sparas i kreditregistret då:

- betalningen av en konsumtionskredit blivit försenad med mer än 60 dagar
- en domstol har gett en dom där du åläggs att betala skulden
- det vid utsökning konstaterats att du är medellös
- du har beviljats skuldsanering för privatperson eller om du är i frivillig skuldsanering

När man blivit antecknad i registret över betalningsstörningar, betyder det i vanliga fall att:

- de kreditkort man innehar förloras
- möjligheterna att få kredit märkvärt försvåras
- kan inte ingå avtal om avbetalningsköp
- kan ha svårt att skaffa en hyresbostad
- det krävs förskott eller säkerhet när du antecknar telefonabonnemang eller ingår vissa försäkringsavtal
- möjligheten till att få en arbetsplats försvåras, särskilt ifall det i arbetsuppgifterna ingår ekonomiskt ansvar

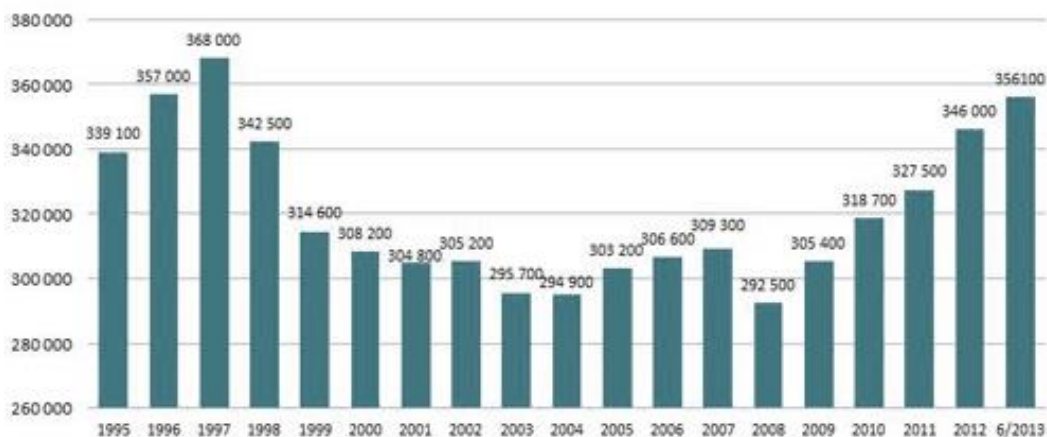
Anmärkningarna om betalningsstörningar blir vanligtvis kvar i registret 2-3 år. En ny anmärkning förlänger denna tid. Ifall fordringen betalas förkortas denna tid till två år. År 2013 hade 11,4% av finländarna i åldern 20-29 en betalningsanmärkning. Men det är ändå inte endast de unga som drabbas av att få en anmärkning. Sammanlagt år 2015 hade 367 000 finländare en aktiv betalningsanmärkning, det vill säga 8,5 procent av alla vuxna i Finland. Två av tre i fallet hade fått den senaste anmärkningen föregående året. (Svenska Yle) <https://svenska.yle.fi/artikel/2013/04/12/var-tionde-ung-vuxen-har-betalningsanmarkning> ,
(<http://www.kaleva.fi/uutiset/talous/maksuhairiomerkinta-jo-lahes-370-000-suomalaisella/686251/>)

5.3 POSITIVT KREDITREGISTER

I flera europeiska länder, bl.a. i Sverige har man tagit i bruk ett så kallat positivt kreditregister. Informationen om konsumenternas lån samlas i registret och ger viktig information konsumentens ekonomiska situation. Detta är för tillfället olagligt i Finland, vilket innebär att kreditgivaren använder sig av obekräftad information som endast baserar sig på kundens klargörande om sina inkomster och tidigare krediter. Risken för att lånesummorna stiger till allt för höga summor kunde minskas med hjälp av de positiva kreditregistret som kreditgivarna kunde ha tillgång till. Bland annat dataombudsmannen och konsumentskyddverket har motsatt sig införandet av det positiva

kreditregistret, med motiveringen att konsumenternas rättsskydd samt datasäkerhet kan försvagas.

MAKSUHÄIRIÖISET HENKILÖT 1995-2013

FIGUR 2. ANTAL BETALNINGSANMÄRKNINGAR I FINLAND ÅREN 1995-2013 (STATISTIKCENTRALEN 2013)

5.4. INDRIVNING

Ifall en faktura blivit obetald försöker fordringsägaren först frivilligt få den skuldsatta att betala sin skuld. Efter 14 dagar kan fordringsägaren skicka den första avgiftsbelagda påminnelsen för den obetalda fakturan. Den andra betalningspåminnelsen kan skickad ytterligare 14 dagar har gått sedan den föregående betalningspåminnelsen skickats. Avgiften för en betalningspåminnelse kan vara högst 5 euro per påminnelse.

Ifall en faktura trots betalningspåminnelsen eller -påminnelserna kvarstår som obetald kan fordringsägaren överlåta indrivningen till en professionell indrivare, såsom till exempel en indrivningsbyrå. Indrivningsbyrån fortsätter indrivningen genom att skicka ut ett betalningskrav. Kostnader för indrivning för betalningskrav får krävas endast i det fall att den föregående betalningspåminnelsen eller betalningskravet skickats minst 14 dagar tidigare och fakturan är obetald. Indrivningskostnader får vanligtvis krävas högst för två betalningskrav. Ifall det ändå funnits särskilda skäl att skicka fler än två

betalningskrav och den särskilda orsaken specificerats i betalningskravet, kan kostnader för fler än två betalningskrav krävas.

För det första betalningskravet får av gäldenären krävas indrivningskostnader på maximalt:

- 14 euro ifall kapitalandelen för skulden är högst 100 euro eller ifall skulden direkt kan indrivas med utsökning
- 24 euro ifall skuldens kapitalandel är över 100 euro men högst 1000 euro
- 50 euro om skuldens kapitalandel är över 1000 euro

För det andra betalningskravet får fordringsägaren kräva högst hälften av det maximala beloppet för kostnaderna vid det första betalningskravet.

Ett betalningskrav leder ännu inte till en betalningsanmärkning. En konsumentkredit som förblivit obetald kan tidigast efter 60 dagars försening leda till en betalningsanmärkning ifall detta har nämnts i kreditavtalet. Förutom detta ska även en betalningsuppsmaning (tratta) där detta hot nämns skickas till gäldenären minst 21 dagar tidigare.

Det finns i lagen bestämda maximibelopp för indrivningskostnadernas maximalbelopp för en enskild skuld. Dessa kostnader får överstigas endast ifall det finns en relevant motivering till att indrivningen varit exceptionellt svår samt att indrivningsåtgärderna inte kan anses vara oproportionerliga med hänsyn till särskilt fordrans kapital.

Maximalbeloppen är:

- 60 euro ifall skuldens kapitalandel är högst 100 euro
- 120 euro ifall skuldens kapitalandel är högst 100 till 1000 euro
- 210 euro ifall skuldens kapitalandel överstiger 1000 euro

För indrivningen av en konsumentfordran som är direkt utsökningsbar, får av gäldenären krävas indrivningskostnader sammanlagt högst 51 euro. Detta belopp kan ej överstigas fastän indrivningsprocessen skulle varit exceptionellt svår.

(<http://www.kkv.fi/sv/information-och-anvisningar/betalning-rakningar-och-indrivning/betalningsdrojsmal-och-indrivning/indrivningskostnader-och-indrivningsprocessen/>) Lag om indrivning av fordringar 22.4.1999/513

5.5. UTMÄTNING

Genom en utmättningsprocess försöker man säkerställa att den fordran som skall indrivnas blir betald. Inkomster och egendom av gäldenären utmäts så mycket att skulden blir erlagd. Vanligtvis är all slags egendom samt förmögenhet utmättningsbart. Ifall fordringsägaren har ansökt om begränsad utsökning utmäts inte sådan egendom som man är tvungen att omvandla till pengar, det vill säga fastigheter eller fordon. I vanliga fall riktas utmätningen till gäldenärens löne- pensions- eller näringsinkomst.

Gäldenären äger i många fall egendom tillsammans med någon annan person. Under vissa förutsättningar kan även ett sådant samägt föremål eller en samägd fastighet mätas ut i sin helhet. I dessa fall ges samägaren tillfälle att lösa in gäldenärens andel innan det samägda föremålet säljs.

Huvudregeln är att lös egendom utmäts före fast egendom. Stadigvarande bostad samt sådan egendom som gäldenären behöver för sin näringsverksamhet eller behöver för annat ändamål utmäts till sist. I vissa fall har gäldenären rätt att påverka valet av det objekt som ska utmätas, genom att anvisa viss egendom för utmätning. Den utmäta egendomen omvandlas till pengar genom försäljning. Försäljning förekommer ändå inte alltid. Utmätning kan utföras även som säkerhet för en betalningsplan. I dessa fall säljs egendomen bara ifall gäldenären inte betalar skulden inom den tid som blivit överenskommen. Utmätningen förfaller och egendomen återlämnas till gäldenären när skulden betalas.

(<http://www.oikeus.fi/ulosotto/sv/index/velallisenautosotossa/ulosmittaus.html>)

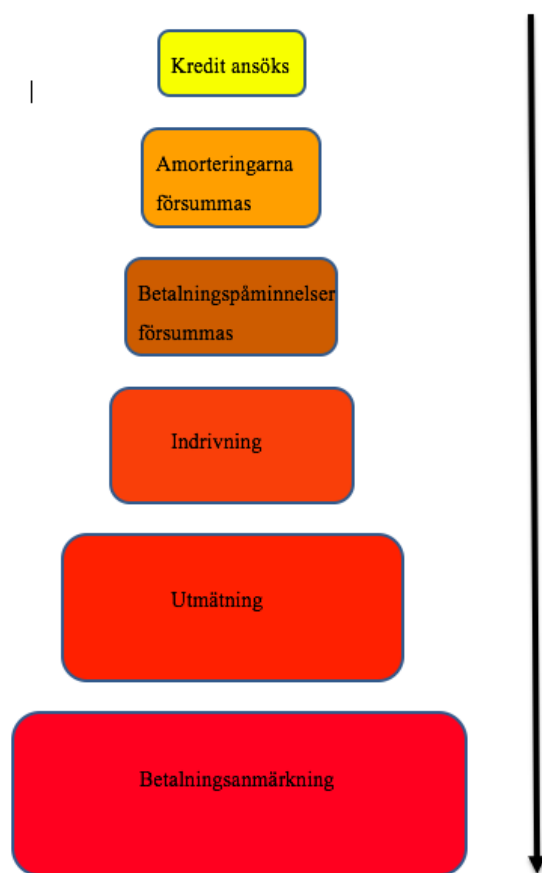
5.6. VEMS ÄR ANSVARET FÖR SKULDPSIRALEN?

”Problemet med vår konsumentskyddslag är att den baserar sig på att ge konsumenten mycket information, som de sedan förväntas läsa och förstå, samt med hjälp av den informationen göra ett klokt val. Men i verkligheten fungerar inte konsumenten på det sättet.” Riitta Kokko-Herrala, jurist på Konsumentverket. (<http://yle.fi/aihe/artikkeli/2010/08/27/kuka-vastuussa-vippikierteesta>)

I branschen verkar flertal olika företag. En del drivs av samma moderbolag, en del verkar helt självständigt. De företag som tidigare hörde till Suomen Pienlainayhdistys Oy, följde reglerna relativt bra. Suomen Pienlainayhdistys avslutade sin verksamhet år 2013 på grund av den nya lagstiftningen om ett räntetak för snabblån. Enligt lagen får ett lån på högst 2000 euro ha en årsränta på högst den referensränta som avges i räntelagen plus 50 procentenheter. (<http://www.oikeusministerio.fi/sv/index/aktuellt/tiedotteet/2012/11/6CC6MPPlu.html>) Trots att man stiftat om konsumentskyddlagen två gånger på grund av snabblån, har problemen med snabblånen inte minskat. Lagstiftningen hänger inte med i samma takt som snabblånen utvecklas.

Justitieministeriet har år 2010 ställt en förordning om den effektiva årsräntan på konsumentkrediter. (<http://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2010/20100824>). Den effektiva årsräntan innehåller alla kostnader för lånet och tar i beaktande redan amorterade låneandelarna som omvandlas till den årliga räntan. Den effektiva räntan ska alltid räknas enligt Justiteministeriets formel.

Enligt EU:s direktiv om konsumentkrediter och Finlands lagstiftning, är det konsumenten som är ansvarig för sin ekonomi. Det går ändå inte att helt överföra alla ansvar på konsumenten. *”När man ingår avtal är båda parterna oftast i någon form likvärda. Men i fråga om snabblån, är fördelning ojämn. Vid ingående av avtalet är den ena parten en professionell part, som hänsynslöst marknadsför sin produkt, medans den andra parten oftast är i en ekonomisk nödsituation.”* Sari Lehtonen från Garanti Stiftelsen.

FIGUR 3. SKULDENS UTVECKLING. EGEN VISUALISERING

6. FÖRDELAR MED SNABBLÅN

Även om en stor del av snabblån används främst till nöjesbruk, kan snabblån vara den enda utvägen till att snabbt få en liten mängd pengar då situationen verkligen kräver det. Alla låntagare är inte skuldsatta ungdomar eller missbrukare. Även ensamförsörjande mammor som behöver mat till sina barn, använder sig i bland snabblån för att klara av vardagen. Ifall den skuldsatta klarar av betala tillbaka snabblånet utan att hamna i en skuldspiral har snabblånet förverkligat sin uppgift och möjligen varit en räddare i nöden för den skuldsatte.

Ett faktum är att snabblån är ett av de enklaste och snabbaste sätten att få ett lån. Man behöver inte motivera eller precisera till vilket ändamål pengarna går till. Låneansökan kan göras på några minuter via till exempel SMS eller internet och lånebeslutet kommer vanligtvis inom en halvtimme. I bästa fall är pengarna på kontot redan följande dag efter lånebeslutet. Låneansökan kan göras dygnet runt, men från början av år 2010 har man inte fått överföra pengar till kontot nattetid. (Taloussanommat – Pikavippi voi tulla tositarpeseen. Artikel)

7. RÄNTETAK

Den 1. September 2019 trädde det i kraft en ny lag som begränsar räntan för ett snabblån till högst 20 procent, samt de övriga kostnaderna får högst vara 150 euro per år. Hittills hade räntetaket vari 50 procent för lån på mindre än 2000 euro. Målet med denna lag är att begränsa överskuldssättningen.

Justitieministeriet håller även på att förbereda ett lagförslag om att låntaket för snabblån skulle ytterligare sänkas till 10 procent. Samtidigt skulle man begränsa marknadsföringen av snabblån. Detta lagförslag förebreds i en snabb takt främst på grund av den så kallade ”Koronapandemin” (COVID-19) som även drabbat Finlands näringsliv. Regeringen vill skydda befolkningen från att göra förhastade beslut i den svåra ekonomiska situationen. *”Ingen ska stå där och locka med lån när problemen är som värst. Överskuldssättningen är redan ett stort samhälleligt problem”* säger Justitieminister Anna-Maja Henriksson till Yle.

<https://svenska.yle.fi/artikel/2019/09/01/skarpta-regler-for-snabblan-pa-kort-sikt-kan-foljden-bli-fler>

<https://svenska.yle.fi/artikel/2020/04/03/regeringen-vill-radda-foretagen-och-foretagare-fran-nod-och-konkurs-vanta-med-att>

Enligt en undersökning som gjorts av Asiakastiето Group år 2019 hade sammanlagt 380 000 personer en betalningsanmärkning i Finland. Den vanligaste gruppen var män i åldern 25-44 år. <https://svenska.yle.fi/artikel/2019/07/01/380-000-personer-i-finland-har-betalningsanmarkningar-antalet-anmarkningar-har>

8. RESULTAT AV UNDERSÖKNINGEN

Denna undersökning gjordes som en kvantitativ undersökning. En anonym enkät sändes ut per e-post till alla svenskspråkiga studeranden vid Vasa Yrkehögskola samt personalen inom handelslaget KPO. En del av frågorna som berörde respondentens bakgrundsinformation samt åsiktsfrågor om snabbblån var obligatoriska. Det fanns även valfria frågor som endast berörde dem som någonsin använt sig av snabbblån.

Insamlingen av svar skedde under hösten 2016 samt våren 2017. Totalt fick enketen 74 svar.

8.1 RESULTAT

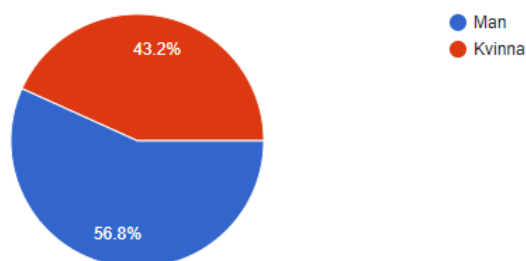
I denna del presenteras resultaten av enkätundersökningen. Enketen hade 24 frågor och varje fråga presenteras skilt. Eftersom enketen var gjord i Google Forms är resultaten enkla att tolka via diagrammen som automatiskt bildas från svaren.

8.1.1 KÖN

Av de 74 svarande var 42 stycken män (56,8%) och 32 stycken kvinnor (43,2%).

1. Kön

74 responses

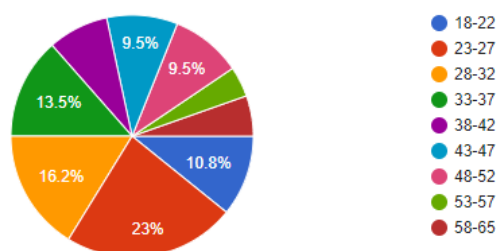
FIGUR 4. KÖN

8.1.2 ÅLDER

Majoriteten av respondenterna var i åldersklassen 23-27 år, totalt 23%. De näst största åldersgrupperna var 28-32 år, 16,2% och 33-37 år, 13,5%. Detta är sannolikt eftersom enligt statistiken är den största målgruppen för snabbblån unga vuxna.

2. Ålder

74 responses

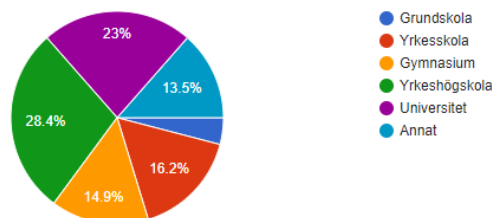
FIGUR 5. ÅLDER

8.1.3 UTBILDNING

Respondenterna var ombudda av uppge sin utbildning i enkäten. Majoriteten, 28,4%, hade en yrkeshögskoleutbildning. Även unviersitetsutbildade var en rätt stor andel, 23%. Detta kan förklaras med att enkäten skickades till studeraden på Vasa Yrkeshögskola samt anställda på handelslaget KPO. KPO är en aktiv arbetsgivare för studerande.

3. Utbildning

74 responses

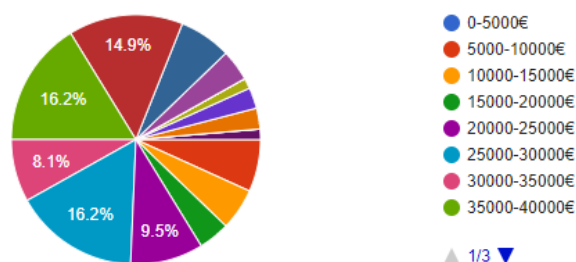
FIGUR 6. UTBILDNING

8.1.4 BRUTTOINKOMST PER ÅR

Respondenterna var ombedda att uppge sin bruttoinkomst per år. Största gruppen, 14,9% av respondenterna hade en bruttoinkomst på 25000-30000 euro i året.

4. Bruttoinkomst per år?

74 responses

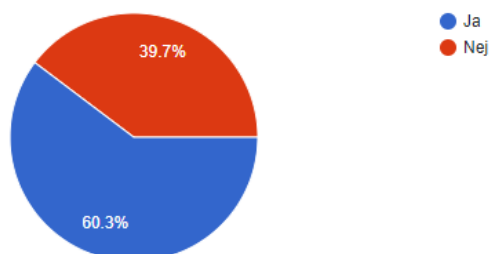
FIGUR 7. BRUTTOINKOMST PER ÅR

8.1.5 HAR DU LÅN ELLER KREDITER SOM INTE ÄR SNABBLÅN?

Respondenterna blev ombedda att uppge ifall de har lån eller krediter som inte är snabb lån. Majoriteten, 60,3% svarade att de hade lån eller krediter som inte var snabb lån.

5. Har du lån eller krediter som inte är snabb lån?

73 responses

FIGUR 8. HAR DU LÅN ELLER KREDITER SOM INTE ÄR SNABBLÅN?

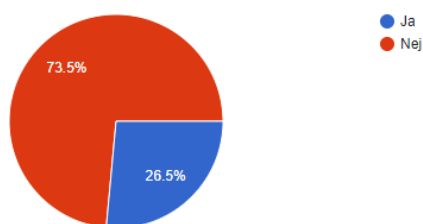
8.1.6 HAR DU ANSÖKT OM SNABBLÅN?

Respondenterna var ombedda att uppge ifall de nångång har ansökt om snabbblån. Majoriteten, 73,5% (58st) svarade att de inte har ansökt om snabbblån. Detta är trovärdigt, eftersom snabbblån inte är den vanligaste lånemetoden. 26,5% (18st) svarade att de hade nångån ansökt om snabbblån.

Här tog även de obligatoriska frågorna slut. Ifall man svarade ja på denna fråga skulle man fortsätta normalt att svara på enketens frågor. Ifall man däremot svarade nej på frågan skulle man hoppa till fråga 16. Anmärkningsvärt är att denna fråga endast har 68 svar. Möjligtvis kan det ha skett någon sorts missförstånd för de sex respondenterna och därmed har de lämnat denna fråga obesvarad.

6. Har du ansökt om snabbblån?

68 responses

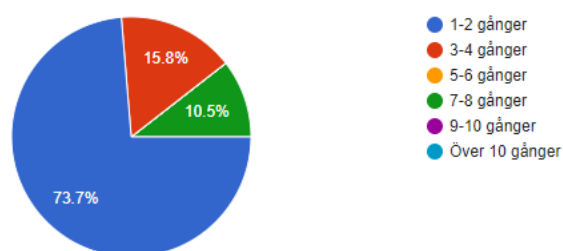
FIGUR 9. HAR DU ANSÖKT OM SNABBLÅN?

8.1.7 HUR MÅNGA GÅNGER HAR DU ANSÖKT OM SNABBLÅN?

Respondenterna var ombedda att uppge hur många gånger de ansökt om snabbblån. Majoriteten svarade att de ansökt 1-2 gånger. Även 15,8% svarade att de ansökt 3-4 gånger.

7. Hur många gånger har du ansökt om snabbblån?

19 responses

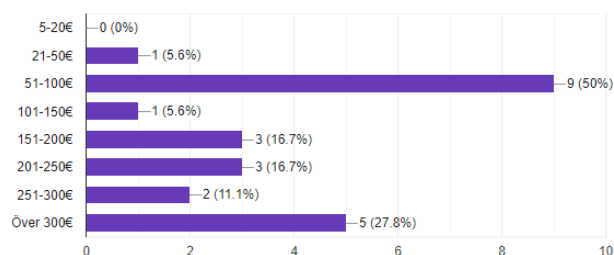

FIGUR 10. HUR MÅNGA GÅNGER HAR DU ANSÖKT OM SNABBLÅN?

8.1.8 HUR STOR LÅNESUMMA HAR DU ANSÖKT OM?

Den vanligaste lånesumman som respondenterna hade ansökt om var 51-100€. Även en ganska stor del, 27,8% av respondenterna hade ansökt om ett snabbblån på över 300€.

18 responses

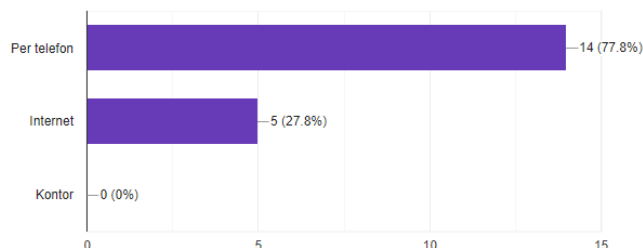
FIGUR 11. HUR STOR LÅNESUMMA HAR DU ANSÖKT OM?

8.1.9 HUR HAR DU ANSÖKT OM SNABBLÅN?

Majoriteten av respondenterna hade ansökt om snabblån per telefon. Även en ca en femtedel, 27,8% , hade ansökt via internet. Ingen av respondenterna hade ansökt om snabblån vid företagets kontor.

9. Hur har du ansökt om snabblån?

18 responses

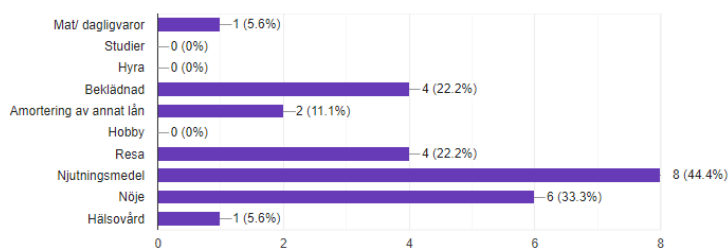
FIGUR 12. HUR HAR DU ANSÖKT OM SNABBLÅN?

8.1.10 VAD HAR DU ANVÄNT SNABBLÅN TILL?

Majoriteten av respondenterna hade använt snabblånet till njutningsmedel. Flera av respondenterna hade även svarat nöje, 33,3%.

10. Vad har du använt snabblån till?

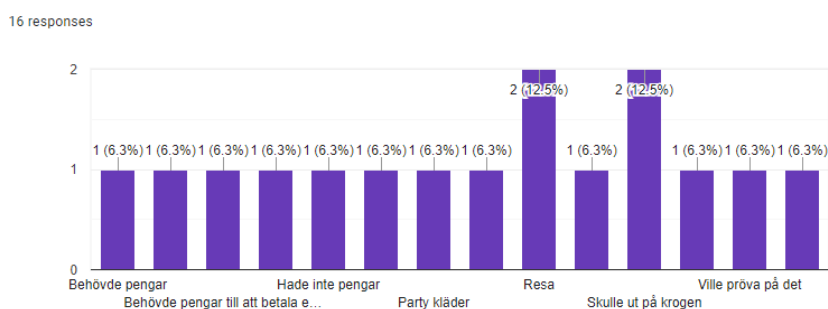
18 responses

FIGUR 13. VAD HAR DU ANVÄNT SNABBLÅN TILL?

8.1.11 VARFÖR ANSÖKTE DU OM SNABBLÅN?

I denna fråga fördelades svaren ganska jämt mellan alla svarsalternativ. Majoriteten hade använt snabblånet till en resa eller till att gå ut på krogen.

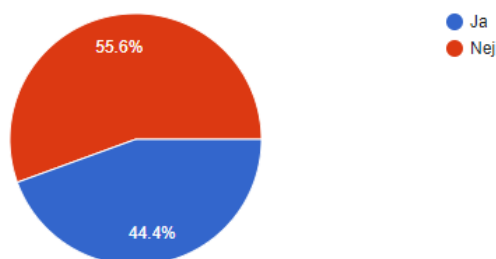
FIGUR 14. VARFÖR ANSÖKTE DU OM SNABBLÅN

8.1.12 HAR SNABBLÅN LETT TILL PROBLEM FÖR DIG?

I denna fråga fördelades svaren ganska jämt, men största delen hade inte fått problem av snabblånet. Anmärkningsvärt är ändå att sammanlagt 44,4% har fått problem på grund av snabblånet.

12. Har snabblånet lett till problem för dig?

18 responses

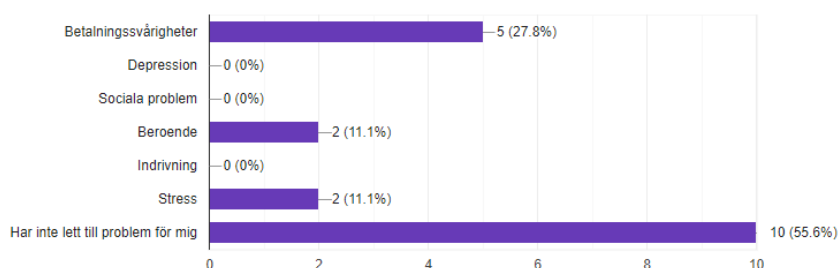
FIGUR 15. HAR SNABBLÅN LETT TILL PROBLEM FÖR DIG?

8.1.13 VILKA PROBLEM HAR SNABBLÅN LETT TILL FÖR DIG?

De vanligaste problemet bland respondenterna var betalningssvårigheter. Detta är trovärdigt och naturligt, eftersom snabblån är ett enkelt sätt att skaffa sig en liten summa pengar, men på grund av de höga låneavgifterna blir summan som ska betalas tillbaka lätt mycket större.

13. Vilka problem har snabblån lett till för dig?

18 responses

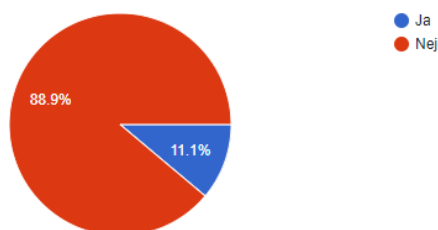
FIGUR 16. VILKA PROBLEM HAR SNABBLÅN LETT TILL FÖR DIG?

8.1.14 ÄR DU FÖR TILLFÄLLET LÅNETAGARE AV SNABBLÅN?

Majoriteten av respondenterna var för tillfället inte lånetagare av snabblån. Detta kan anses trovärdigt, eftersom majoriteten svarade att de hade andra lån än snabblån på fråga nummer 5.

14. Är du för tillfället låntagare av snabblån?

18 responses

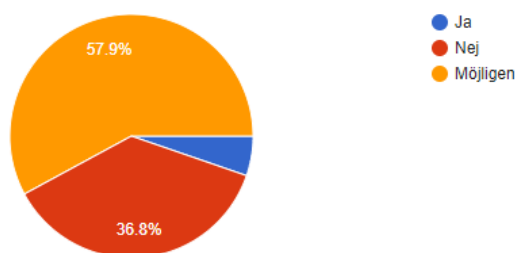
FIGUR 17. ÄR DU FÖR TILLFÄLLET LÅNETAGARE AV SNABBLÅN?

8.1.15 KOMMER DU ATT ANSÖKA OM SNABBLÅN FLERA GÅNGER?

Majoriteten av respondenterna svarade att de möjligen kommer att ansöka om snabbblån i framtiden. Endast 5,3% svarade ja, det vill säga att de kommer ansöka om snabbblån i framtiden.

15. Kommer du att ansöka om snabbblån flera gånger?

19 responses

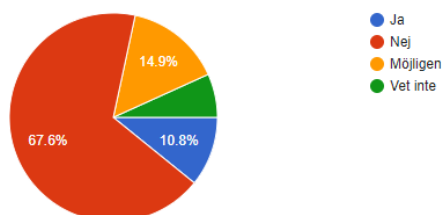
FIGUR 18. KOMMER DU ATT ANSÖKA OM SNABBLÅN FLER GÅNGER?

8.1.16 KAN DU TÄNKA DIG ATT ANSÖKA OM (ETT NYTT) SNABBLÅN?

Majoriteten av respondenterna, 67,6%, svarade att de inte kan tänka sig ansöka om ett nytt snabbblån. De respondenter som hoppat över frågorna 6.-15, ombads att svara på denna samt följande frågor.

16. Kan du tänka dig att ansöka (ett nytt) snabbblån?

74 responses

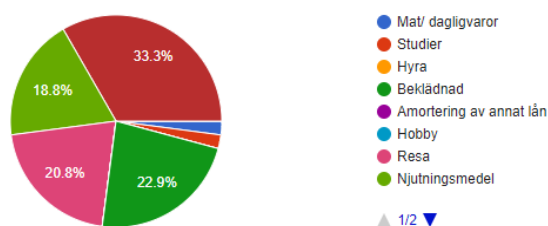
FIGUR 19. KAN DU TÄNKA DIG ATT ANSÖKA OM (ETT NYTT) SNABBLÅN?

8.1.17 VAD VORE ANVÄNDNINGSMÅLET FÖR ETT NYTT SNABBLÅN?

Användningändasmålet för ett nytt snabblån fördelades ganska jämt mellan fem olika alternativ bland respondenterna. Majoriteten svarade att de skulle använda snabblånet till nöje.

17. Vad vore användningsmålet för ett nytt snabblån?

48 responses

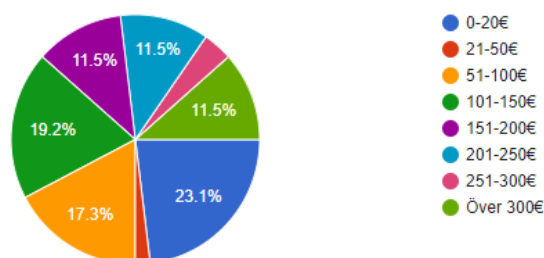
FIGUR 20. VAD VORE ANVÄNDNINGSMÅLET FÖR ETT NYTT SNABBLÅN?

8.1.18 HUR STOR PENGASUMMA SKULLE DU KUNNA TÄNKA DIG ANSÖKA OM?

Även denna fråga hade en jämn fördelning mellan olika svar. De alternativ som fick mest svar var 0-20€. Näst mest av respondenterna kunde tänka sig ansöka om en summa på 101-150€

19. Hur stor pengasumma skulle du kunna tänka dig ansöka om?

52 responses

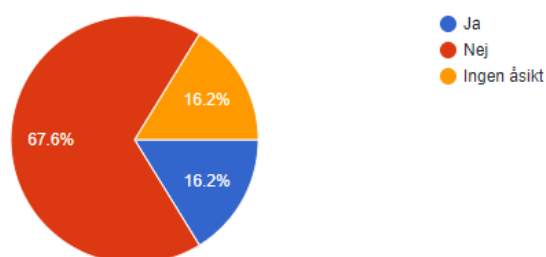
FIGUR 21. HUR STOR PENGASUMMA SKULLE DU KUNNA TÄNKA DIG ANSÖKA OM?

8.1.19 ANSER DU SNABBLÅN SOM EN POSITIV SAK?

Majoriteten av respondenterna ansåg att snabbblån inte är någon positiv sak. De som svarade ja och de som inte hade någon åsikt fördelades jämt på 16,2% av alla respondenter.

20. Anser du snabbblån som en positiv sak?

74 responses

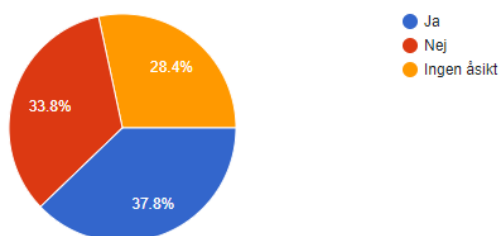
FIGUR 22. ANSER DU SNABBLÅN SOM EN POSITIV SAK?

8.1.20 TYCKER DU ATT SNABBLÅN BORDE FÖRBJUDAS?

Denna fråga visar tydligt de olika åsikterna respondenterna hade om snabbblån. En lite majoritet, 37,8% tycker att snabbblån borde förbjudas. Medan 33,8% tycker att snabbblån inte borde förbjudas. 28,4% hade ingen åsikt.

21. Tycker du att snabbblån borde förbjudas?

74 responses

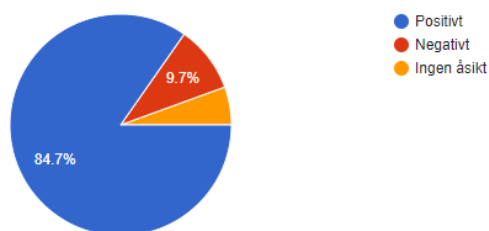
FIGUR 23. TYCKER DU ATT SNABBLÅN BORDE FÖRBJUDAS?

8.1.21 VAD ANSER DU OM LAGARNA SOM REGLERAR SNABBLÅN BLIVIT STRÄNGARE?

En klar majoritet tyckte att det var positivt att lagarna som reglerar snabblån har blivit strängare. Endast 9,7% ansåg detta som negativt.

22. Vad anser du om att lagarna som reglerar snabblån har blivit strängare?

72 responses

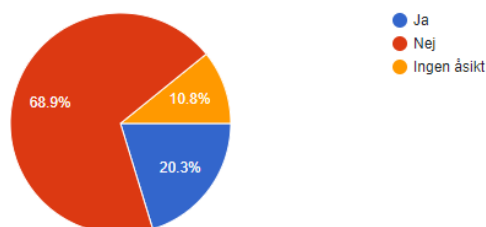
FIGUR 24. VAD ANSER DU OM LAGARNA SOM REGLERAR SNABBLÅN BLIVIT STRÄNGARE?

8.1.22 ANSER DU ATT ETT SNABBLÅN ÄR ETT BRA ALTERNATIV TILL ETT BANKLÅN ELLER KREDITKORT?

Majoriteten, 68,9%, av respondenterna ansåg att snabblån inte är något bra alternativ för banklån eller kreditkort.

23. Anser du att ett snabblån är ett bra alternativ till ett banklån eller kreditkort?

74 responses

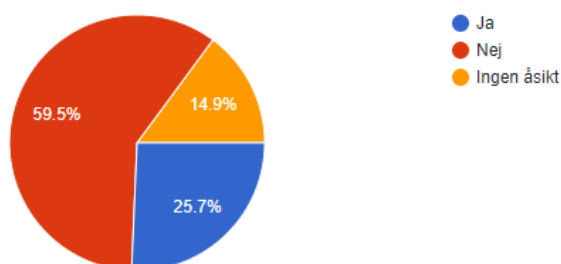
**FIGUR 25. ANSER DU ATT ETT SNABBLÅN ÄR ETT BRA ALTERNATIV
TILL ETT BANKLÅN ELLER KREDITKORT?**

**8.1.23 ANSER DU ATT DE FÖRETAG SOM ERBJUDER SNABBLÅN ÄR
PÅLITLIGA?**

Majoriteten, 59,5% ansåg att de företag som erbjuder snabblån inte är pålitliga. 25,7% ansåg däremot att de är pålitliga. 14,9% hade ingen åsikt.

24. Anser du att de företag som erbjuder snabblån är pålitliga?

74 responses

**FIGUR 26. ANSER DU ATT DE FÖRETAG SOM ERBJUDER SNABBLÅN ÄR
PÅLITLIGA?**

9. RESULTATSDISKUSSION

Syftet med detta arbete var att forska i ämnet snabbblån och få reda på hur stor del bland 18-60 åringar finansierar sin ekonomi på snabbblån, samt ta reda på vilka är de positiva och negativa effekterna med snabbblån, deras användarkrets samt i de företag som erbjuder dessa lån.

Utgående från resultatet i undersökningen, kan man dra den slutsatsen att snabbblån inte är det populäraste lånealternativet, men ändå ett relativt populärt alternativ. 26,5% av de som svarade på undersökningen hade nångång ansökt om snabbblån. Den vanligaste summan som hade ansökts var 51-100€. Det svarade 50% av respondenterna. Det vanligaste användningsmålet för snabbblån var njutningsmedel (44,4% sv svaren). På frågan ifall snabbblån lett till problem var svaren rätt så tudelade. Majoriteten, 55,6% procent, svarade att det inte hade lett till några problem, men även en stor del, 44,4%, svarade att det skapat problem. Det har länge diskuterats att snabbblån borde förbjudas eftersom, räntorna samt lånekostnaderna varit väldigt höga och marknadsföringen varit vilseledande. Man kan anta att de som svarade att de fått problem p.g.a. snabbblån förmodligen haft problem att betala tillbaka skulden på grund av de höga lånekostnaderna. Denna teori stöds även av att 27,8% av respondenterna svarade att snabbblån lett till betalningssvårigheter. Majoriteten av respondenterna ansåg snabbblån inte som någon positiv sak, men skillnaden var inte så stor eftersom 16,2% var positivt inställda mot snabbblån. Även 16,2% svarade att de inte har någon åsikt och de kan också möjligtvis räknas som mer positivt inställda än negativt mot snabbblån. När man dessutom ser på svaren från frågan ”Tycker du snabbblån borde förbjudas?” var svaren ännu mer jämnt fördelade. Endast 37,8% av respondenterna tyckte att snabbblån borde förbjudas. 33,8% tyckte att snabbblån inte borde förbjudas. Majoriteten, 68,9%, var ändå av den åsikten att snabbblån inte är något bra alternativ jämfört med banklån eller kreditkort. Detta är trovärdigt eftersom lånekostnaderna vanligtvis är mycket lägre för dessa lån. Däremot görs även en mycket noggrannare kreditupplysning för dessa lånealternativ och i vissa situationer är snabbblån möjligtvis det enda alternativet. Dock har det de senaste

åren kommit strängare lagar gällande snabblån och det är inte möjligt numera att bevilja lån på alltför svaga grunder.

KÄLLFÖRTECKNING

Böcker

Rekonen, Seppo, 2007. Pikavipit; nopea tie onneen vai ahdinkoon

Kaartinen, Risto & Lähteenmaa, Jaana 2006. Miten ja mihin nuoret käyttävät pikavippejä ja muita kulutusluottoja? Helsinki: Edita Publishing Oy.

Vuorikoski, S. & Eronen, J. 2008. Pikavippiyhtiöt likaisissa käsissä.

Valkama, Elisa & Mutttilainen, Vesa. 2008, Maksuvaikeudet pikaluottomarkkinoilla.

Elektroniska publikationer

<https://nuortentalousneuvonta.files.wordpress.com/2013/07/asiakastieto.jpg>

<http://www.pikavippisi.fi/mika-ihmeen-tililuotto/>

<http://www.vivus.fi/contacts/aboutus>

<http://www.kauppalehti.fi/yrietykset/yritys/ipf+digital+finland+oy/19799991>

<https://www.ferratumbank.fi/yritys>

<http://www.kkv.fi/sv/aktuellt/meddelanden/konsumentverket/2011/12.12.2011brister-och-ansvarslos-marknadsforing-pa-snabblansforetagens-webbsidor/>

<http://www.kaleva.fi/uutiset/talous/maksuhairiomerkinta-jo-lahes-370-000-suomalaisella/686251/>

<http://www.kkv.fi/sv/information-och-anvisningar/betalning-rakningar-och-indrivning/betalningsdrojsmal-och-indrivning/indrivningskostnader-och-indrivningsprocessen/>

<http://www.oikeus.fi/ulosotto/sv/index/velallisenaulosotossa/ulosmittaus.html>

<http://yle.fi/aihe/artikkeli/2010/08/27/kuka-vastuussa-vippikierteesta>

<http://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2010/20100824>

<https://svenska.yle.fi/artikel/2019/09/01/skarpta-regler-for-snabblan-pa-kort-sikt-kan-foljden-bli-fler>

<https://svenska.yle.fi/artikel/2020/04/03/regeringen-vill-radda-foretagen-och-foretagare-fran-nod-och-konkurs-vanta-med-att>

<https://svenska.yle.fi/artikel/2019/07/01/380-000-personer-i-finland-har-betalningsanmarkningar-antalet-anmarkningar-har>

BILAGA 1.

Enkät om snabbblån

Denna enkät besvarar du frågor gällande snabbblån. Samtidigt hjälper du mig med mitt lärdomsprov om snabbblån och dess verkan.

Svarandet tar endast några minuter och jag ber om att vara ärlig i svaren.

Jag är tacksam för alla svar!

Denna enkät är anonym.

Enkät om snabbblån

Untitled Section

1. Kön

- Man
- Kvinna

2. Ålder

- 18-22
- 23-27
- 28-32
- 33-37
- 38-42
- 43-47
- 48-52
- 53-57
- 58-65

3. Utbildning

- Grundskola
- Yrkeskola
- Gymnasium
- Yrkehögskola
- Universitet
- Annat

4. Bruttoinkomst per år?

- 0-5000€
- 5000-10000€
- 10000-15000€
- 15000-20000€
- 20000-25000€
- 25000-30000€
- 30000-35000€
- 35000-40000€
- 40000-45000€
- 45000-50000€
- 55000-60000€
- 60000-65000€
- 65000-70000€
- 70000-75000€
- 75000-80000€
- 80000-90000€
- över 90000€

5. Har du lån eller krediter som inte är snabblån?

- Ja
- Nej

OBS! Om du svarar nej på följande fråga, gå vidare till fråga 16.

6. Har du ansökt om snabblån?

- Ja
- Nej

7. Hur många gånger har du ansökt om snabblån?

- 1-2 gånger
- 3-4 gånger
- 5-6 gånger
- 7-8 gånger
- 9-10 gånger
- Över 10 gånger

8. Hur stor lånesumma har du ansökt om? (Flera alternativ möjliga)

- 5-20€
- 21-50€
- 51-100€
- 101-150€
- 151-200€
- 201-250€
- 251-300€
- Över 300€

9. Hur har du ansökt om snabblån?

- Per telefon
- Internet
- Kontor

10. Vad har du använt snabblånet till?

- Mat/ dagligvaror
- Studier
- Hyra
- Beklädnad
- Amortering av annat lån
- Hobby
- Resa
- Njutningsmedel
- Nöje
- Hälsovård

11. Varför ansökte du om snabblånet?

Your answer _____

12. Har snabblånet lett till problem för dig?

- Ja
- Nej

13. Vilka problem har snabblånet lett till för dig?

- Betalningssvårigheter
- Depression
- Sociala problem
- Beroende
- Indrivning
- Stress
- Har inte lett till problem för mig

14. Är du för tillfället låntagare av snabblån?

- Ja
- Nej

15. Kommer du att ansöka om snabblån flera gånger?

- Ja
- Nej
- Möjligen

16. Kan du tänka dig att ansöka (ett nytt) snabblån?

- Ja
- Nej
- Möjligen
- Vet inte

17. Vad vore användningsmålet för ett nytt snabblån?

- Mat/ dagligvaror
- Studier
- Hyra
- Beklädnad
- Amortering av annat lån
- Hobby
- Resa
- Njutningsmedel
- Nöje
- Hälsovård

18. Hur stor pengasumma skulle du kunna tänka dig ansöka om?

- 0-20€
- 21-50€
- 51-100€
- 101-150€
- 151-200€
- 201-250€
- 251-300€
- Över 300€

19. Anser du snabbblån som en positiv sak?

- Ja
- Nej
- Ingen åsikt

20. Tycker du att snabbblån borde förbjudas?

- Ja
- Nej
- Ingen åsikt

21. Vad anser du om att lagarna som reglerar snabblån har blivit strängare?

- Positivt
- Negativt
- Ingen åsikt

22. Anser du att ett snabblån är ett bra alternativ till ett banklån eller kreditkort?

- Ja
- Nej
- Ingen åsikt

23. Anser du att de företag som erbjuder snabblån är pålitliga?

- Ja
- Nej
- Ingen åsikt

TACK FÖR DINA SVAR!